

MAI ENRERA

REVISTA D'ACTIVITATS DE MUNTANYA
ESPORT I CULTURA

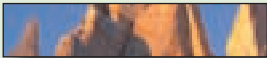
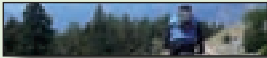
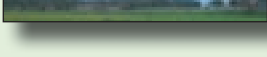
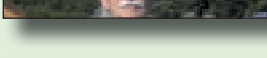
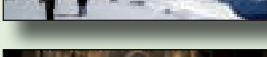
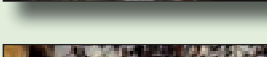
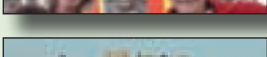
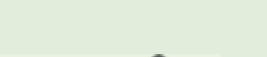
AMA DABLAM
6.856 m

NÚMERO: 457
ANY 2013

CLUB
EXCURSIONISTA
DE GRÀCIA

s u m a r i

	3	Editorial	Marisa Carreño i Belmonte
	4	Cerro Torre (La Patagònia)	Martí Santamaria i Muñoz
	6	Als peus del gegant: el Trekking de l'Everest	Toni Vives i Roig
	10	La travessa dels Pirineus en BTT	Cinta Barreno i Jardí i Sergi Xancó i Altés
	16	El Montseny, sempre present	Carles Albesa i Riba
	19	Aproximació biogràfica d'en Josep M. Torras Homet	Òscar i Albert Masó Garcia
	22	Què són les raquetes de neu	Manel Figuera i Abadal
	24	Catalunya i el cristianisme	Joan Salvador
	31	Flama de la Llengua Catalana: L'excursionisme en el centenari de Pompeu Fabra	Dolors Làzaro i Palau
	32	La nostra gent	Dolors Làzaro i Palau
	33	Anem al castell de...	Josep Arisa i Molas

Creu de Sant Jordi 1992

Medalla d'Honor de Barcelona 2004

Direcció:

Maria Dolors Làzaro i Palau

Coordinació:

Francesc Esquerda i Alsina

Consell de redacció:

Aurora Vila i Guàrdia
Joan Cervera i Batariu
Francesc Sanahuja i Toledano
Toni Vives i Roig

Dipòsit Legal: B-24653-83

Edita:

Club Excursionista de Gràcia
Passatge Mulet, 4 Torre
08006 Barcelona
Tel. 93 237 86 59 - Fax 93 237 31 48
A/e: cegracia@cegracia.cat
www.cegracia.cat

Impressió:

Winihard Gràfics S.L.
Pol. Ind. Moià
Av. del Prat, 7 - 08180 Moià
Tel. 93 830 09 03 - Fax 93 820 76 01

FUNDAT EL 1922

Amb la col·laboració de:

Adherit a:

Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya
Federació Espanyola de Càmping i Caravana
Grup Alta Muntanya Espanyol
Federació Catalana d'Espeleologia
Federació Catalana d'Entitats Corals
Federació Catalana d'Esports d'Hivern
Membre fundador de la Federació Internacional de Càmping i Caravana
Representant a Catalunya del Càmping Club de França

APROXIMACIÓ BIOGRÀFICA D'EN JOSEP M. TORRAS HOMET, MUNTANYENC HISTÒRIC, PIONER I POLIFACÈTIC

Òscar i Albert Masó Garcia

Escaladors de Sabadell.

Socis de la UES, CET i CE Castellar del Vallès

Fa relativament poc temps que a Catalunya es practica de forma oficial l'excursionisme i les activitats que se'n deriven (escalada, espeleologia, etc.). Què són aproximadament cent trenta-set anys en la història d'un poble o d'una civilització? Poc, molt poc, però alhora molt, molt moviment social, molts projectes, moltes il·lusions, molts quilòmetres recorreguts a peu, grim pant, esquiant, rapelant... i molts personatges cabdals en l'evolució i l'esdevenidor d'unes activitats que, per a uns quants, són més que una simple pràctica d'esport útil per a enfortir el físic o vantar-se de les gestes conquerides i dels rècords destrossats. Aquests muntanyencs, pioners o revolucionaris que han marcat una o diverses èpoques, han deixat una petja inesborrable bé pels seus textos descriptius, per les seves exploracions, per la gosadia de les seves ascensions, per tenir i donar un punt de vista diferent de l'establert, per practicar moltes de les diferents activitats muntanyenques, per tenir sempre il·lusió i objectius per assolir, o bé per tots aquests trets característics junts. Aquest darrer cas, singular i poc comú, es plasma en la figura d'en Josep Maria Torras Homet, un muntanyenc polifacètic i pioner en el món de l'espeleologia i l'escalada catalanes que gaudeix des de fa temps d'un merescut reconeixement. Fa gairebé vint anys que els autors d'aquestes línies coneixem personalment en Torras (que és així com tothom l'anomena), i hem pogut compartir amb ell nombroses excursions i escalades. Us podem assegurar que si es volgués descriure acuradament tot el que ha fet al llarg de la seva vida en termes muntanyencs, caldria omplir un parell de llibres ben gruixuts. Permeteu-nos sintetitzar la seva activitat i fer-vos almenys cinc cèntims de la seva singular experiència vital.

La crida primerenca de la muntanya i l'espeleologia

Nascut a Barcelona l'any 1926 però establert des de ben petit a la seva casa pairal de Castellar del Vallès, en Torras va començar a voltar pel massís de Sant Llorenç del Munt i les seves muntanyes veïnes des de ben jove i acompanyat per familiars i coneguts de Castellar, tot recorrent camins amb ànsies d'explorar i conèixer món. En aquelles primeres passes excursionistes, en Torras va començar a desenvolupar una afició tan simple com contundent, que assentà de forma definitiva amb el pas dels anys i que es resumeix en quatre paraules, "anar a la muntanya", ja sigui per caminar, escalar, baixar avencs, esquiar... el cas era, i

encara és, tenir contacte amb la muntanya, amb el medi natural. És un concepte ben senzill. Aquesta simplicitat i claredat d'idees són inherents al tarannà d'en Torras i l'han dotat d'un sentit pràctic i positiu a l'hora de "fer muntanya".

Als anys 40, s'aficiona seriosament a l'espeleologia i s'hi especialitza, participant en les primeres exploracions de cavitats importants com l'avenc de l'Esquerrà al Garraf, fins a arribar a formar part d'una expedició a Indonèsia per fer topografies de noves cavitats quilomètriques a l'illa de Sumatra.

Activitats alpinístiques insòlites

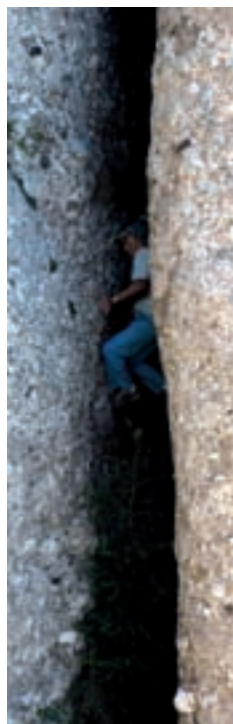
Paral·lelament, l'any 1945 es va calçar els seus primers esquís, de fusta i molt arcaics, i a partir de llavors es va engrescar a fer ascensions hivernals a nombrosos cims pirenaics com el Puigmal i sobretot l'Aneto, el qual ha ascendit dinou cops amb esquís. També és un especialista en ascendir *tresmils* del Pirineu. L'any 2008 va coronar ni més ni menys que el seu *tresmil* número 400, ascendint la Gran Faixa amb 82 anys d'edat. Per si no n'hi havia prou, cal dir que

també ha completat tots els *tresmils* de la península Ibèrica i de les illes Canàries, i destaca que ha ascendit quaranta-dos cops l'Aneto.

Un altre interès per a en Torras han estat els sostres regionals (els cims més alts de cada regió), de manera que al llarg de la seva vida ha trepitjat els 41 sostres de les comarques catalanes i els 50 sostres de les províncies de l'Estat espanyol. A més, també ha ascendit cims mítics dels Alps com el Mont Blanc i el Mont Rosa.

Però la seva activitat d'altitud no s'atura: l'any 2011, als 85 anys d'edat, va ascendir els quatre cims de més de 2.900 metres de la Cerdanya, mentre que l'agost de 2012, amb 86 anys, va pujar el Puigmal, ascensió que els qui subscriuen aquest text vam poder compartir amb molt de goig.

En J. M. Torras escalant la secció clau de la Xemeneia MTM (IV+)

En J. M. Torras i la seva esposa Anna Maria durant la Festa de Sant Llorenç al cim de la Mola, l'any 2009.

Doctorat en l'escalada d'agulles i xemeneies

Una altra faceta en la qual ha excel·lit amb escreix el nostre personatge és l'escalada a l'estil més pur i clàssic. Actualment encara escala com ho feia diverses dècades enrere: sense casc ni arnès, lligant-se la corda a la cintura amb un nus doble

de bolina i, sovint, sense peus de gat. Des de sempre, en Torras ha emprat el mínim d'artificis possibles per escalar, i ha prioritzat el respecte màxim a la roca i la descoberta del camí més natural a l'hora de traçar nous itineraris verticals per ascendir agulles o parets.

Als anys 50 del segle passat es va especialitzar en l'exploració i l'escalada d'impressionants xemeneies fins aleshores mai ascendides, sobretot a Montserrat, normalment acompanyat per en Joan Nubiola Callís, el seu inseparable company de cordada. Amb ell va formar la fructífera Cordada Centenària i són reconeguts arreu per haver recorregut per primer cop diverses xemeneies espectaculars i contundentment lògiques de la muntanya de Montserrat, conegudes com a Torras-Nubiola, T-N o N-T, i que avui en dia encara són tot un referent montserratí. L'última xemeneia oberta de moment per en Torras és la batejada com a MTM, ubicada a la serra de l'Obac i oberta conjuntament amb els qui signem aquestes ratlles durant

una tarda del mes de juliol de 2011.

En Torras també ha descobert, batejat i ascendit per primer cop dotzenes d'agulles a Montserrat, Sant Llorenç del Munt i altres massissos, i ha escalat també a Riglos, als Alps, Dolomites, Calanques, Àustria, etc. És cofundador de l'històric Grup Cavall Bernat i té un rècord ben curiós: ha escalat cent cinquanta-sis vegades la gran roca de la Castellassa de can Torras del massís de Sant Llorenç del Munt.

En J. M. Torras a la Castellassa de can Torras, l'any 2009, lligat al nus doble de "boina".

Marxes, curses i... maratons!

Com qui no vol la cosa, als anys 80 del segle passat, en Torras va començar a participar en curses d'atletisme, passant després a fer mitges maratons i finalment maratons, fins al punt d'arribar a fer més de quaranta proves de 100 km o més, convertint-se en un veritable expert de llargs recorreguts, i sovint acompanyat de la seva esposa, la també espeleòloga i escaladora Anna Maria Pallejà.

La darrera maratón que va fer va ser la de Boston, l'any 2004, i actualment continua aficionat a les caminades, ja que participa en nombroses curses i marxes de menor recorregut.

A més, en Torras ha fet nou itineraris del Camí de Sant Jaume i actualment és president de la Penya 100 KM D. CATALAN.

I com s'ho fa per estar tan actiu als 87 anys?

Primer de tot, penseu que estem parlant d'un excursionista, espeleòleg, escalador, alpinista, maratonista i atleta. Es a dir, una persona imparable que s'ha mantingut i es manté en bona forma i que també cuida molt l'alimentació (és un enamorat de la fruita).

A part d'això, una altra qualitat d'en Torras és el seu caràcter amè, divertit, irònic i observador, que fa que conviure amb ell sigui tota una experiència. A més, gaudeix d'una memòria envejable i és un bon coneixedor de la llengua catalana, fins al punt que ha fet i fa de corrector voluntari de revistes, butlletins i articles.

No ens hem d'estranyar, doncs, que un personatge com en Torras tingui una agulla dedicada amb el seu nom a Montserrat, una altra a Sant Llorenç del Munt i una via d'escalada dedicada a ell en la seva roca més estimada: la Castellassa de can Torras.

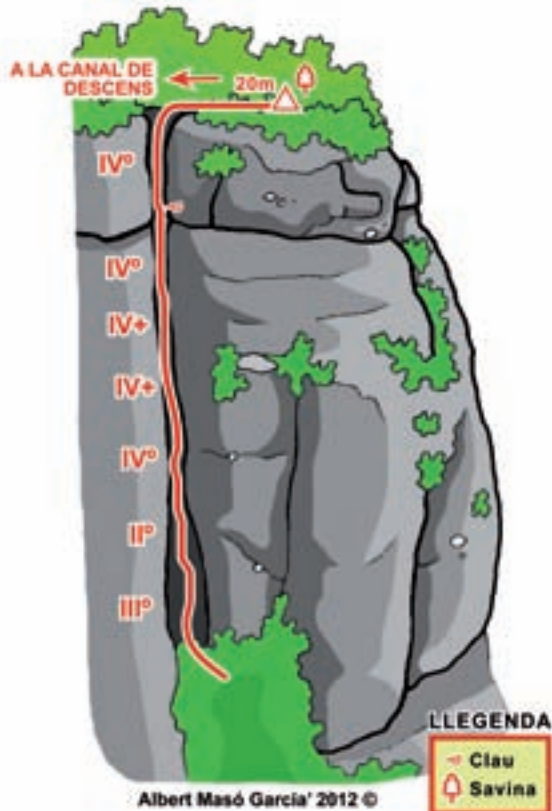
Deixant de banda els registres enlluernadors, cal dir que la cosa que més ens meravella de l'amic Torras és la seva inherent capacitat d'encomanar energia i vitalitat a tothom, fins i tot a persones que som molt més joves que ell!

Els tres participants en l'obertura de la Xemeneia MTM. D'esquerra a dreta: Oscar Masó, JM Torras i Albert Masó.

Xemeneia MTM a la serra de l'Obac

XEMENEIA MTM 20m.IV+

Hem esmentat abans que l'any 2011 vam tenir el privilegi de poder obrir una xemeneia juntament amb en Torras a la serra de l'Obac, concretament a les cingleres del conegut camí de la font de la Pola. Succeí la tarda del dia 23 de juliol de 2011, atípicament fresca per la data. Feia mesos que havíem entrevist una estreta i amagada xemeneia, i la idea d'obrir-la amb en Torras ens va atrapar des del primer moment. Ell, jovial i atrevit com sempre, va acceptar encantat de participar-hi, i així va ser com dues generacions separades per cinquanta anys vam unir forces, vitalitat i il·lusió en l'obertura. En Torras ens va donar tota una lliçó de superació reptant amb força i reflexes innats l'estreta xemeneia, que resultà tenir una secció força complicada amb roca singularment punxant i difícil d'assegurar, que li dóna entitat i un regust clàssic autèntic. El nom va ser ideat pel mateix Torras: xemeneia MTM, emulant els noms de les mítiques xemeneies T-N i N-T que obrí amb en Nubiola a Montserrat, i que és l'abreviació de les inicials dels cognoms dels aperturistes (Masó-Torras-Masó). És, en resum, una via que és un petit paradigma dels traçats que els pioners escaladors catalans van imaginar i recórrer per les nostres muntanyes, amb esperit d'aventura i exploració. Tot plegat són temps passats que en Torras tingué la sort de viure i l'esperit dels quals encara conserva actualment, amb la voluntat d'enfrontar-se a nous reptes i projectes. I per moltíssims anys més!

* Fitxa tècnica de la via:

CINGLE OEST DE LA PORQUERISSA (vessant nord)
(serra de l'Obac - camí de la font de la Pola)

Via: xemeneia MTM. 20 metres, IV+

Oberta per: Josep Maria Torras Homet, Òscar i Albert Masó Garcia, des de baix a l'estil clàssic

Data: 23-7-2011

Material a dur: casc, cintes, bagues i un alien vermell

Accés al peu de via: Des de la ciutat de Terrassa (Vallès Occidental) prenem la carretera BV-1221 en direcció Talamanca. Just passat el quilòmetre 11, trobem una bona zona d'aparcament a mà esquerra, indret conegut com l'Alzina del Salari (hi ha cartell indicador). Des d'aquí seguim a peu una costeruda pista asfaltada que a mitja pujada passa a ser de terra, fins que després d'uns 15 minuts arribem al marcat coll de Tres Creus. El camí de la font de la Pola comença en aquest punt i es dirigeix planerament cap a l'oest, tot resseguint el peu de boniques cingleres que presenten algunes agulles adossades. Passats uns 10 minuts, passem pel costat de la balma de la Porquerissa, curiosa cavitat ubicada en un cingle prominent i destacat que presenta una sèrie de blocs característics al seu peu. Continuem seguint el camí cap al nord i al cap de poc, i fixant-nos-hi bé, veurem que el cingle forma una raconada obaga i orientada al nord. Deixem el camí i ens enfilem cap a la dreta sense camí i per bosc un xic espès fins a trobar la base del cingle. Llavors avancem arran de les parets cap al sud fins al peu de la profunda i marcada xemeneia MTM (vegeu mapa de situació).

Descens: Des del final de la via ens hem de dirigir cap al nord-est, sense camí i per bosc esclarissat, fins a trobar una marcada canal que hem de seguir en to descendent cap a l'oest, i que amb alguna desgrimpada senzilla ens durà de nou al camí de la font de la Pola. ■

